

INNSPILL TIL NOU-RAPPORTEN 2015

Når det gjelder denne NOU-rapporten, så kan de fleste av oss si at dette kom som et sjokk. Vi har aldri fått opplyst på en god måte hva dette egentlig innebærer.

Dette er jo først og fremst Tater/romaniutvalget til NOU 2015:7 sitt ansvar å gå ut å informere ALLE reisenes om den jobb de har fått i oppdrag om å gjøre. Opplyse at de hadde planer om å forske på oss på oss innen psykiatri, bosetting, sosialpolitikk samt avviklingen av særordninger for tater/romanifolket og Norsk misjon blant hjemløse. Dette er jo den største feilen her. Hvordan kunne de tillate seg å jobbe så lenge med dette uten å informere de det gjaldt?! Det er jo forferdelig. UTVALGET, med regjeringen i ryggen har igjen gjort et overtramp på taterne.

Europarådets rammekonvensjon sin hovedfunksjon er å sikre oss som tilhører minoriteten rettigheter til likebehandling med andre mennesker og grupper i samfunnet, samt bevare og videreutvikle vår kultur. Da er det viktig å være sikre på at alle synspunktene til hver enkelt individene innad i minoritetsgruppen blir hørt, og ikke bare fåtall i en forening.

I rapporten kommer det tydelig frem hvordan de som skulle utføre intervjuene slet med å få tillit i folket. Hvorfor tror dere det var så stor frykt blant informantene om å bli avslørt? De hvordan folket ville reagere til at ting blir gjort i det skjulte for mangfoldet.

Etter å ha lest rapporten er det foreningene som har vært med å jobbet som portvakter gjennom flere år i smyg for resten av folket vårt. Dette var observatør fullstendig klar over hele veien.

TL og de andre foreningene har sikkert opplyst sine medlemmer om dette, men det er flere hundre av oss uorganiserte som sitter i sjokk av alt vi har fått informert den siste tiden. Og siden dette gjelder folket generelt burde det vært lagt litt mer i å få opplyst alle.

Flere og flere har fått tildelt rapporten nå, og driver og leser. Jo mer vi leser, desto mer sjokkert blir vi.

Etter å ha begynt å lese rapporten lurer vi på hvem som har gitt disse menneskene som har vært i de ulike arkivene tillatelse til dette? Det minste vi kan forlange er at det er folket selv som demokratisk velger inn de som skulle få tilgang til arkivene som inneholder så mange skjebnesvangre historier. Dette er tross alt livene til folk vi snakker om.

De som i dag representerer "folket" har absolutt ingen tillitt blant flertallet av oss pga. stor misbruk av tilliten gjennom flere år. Hvordan kan de ha fått tillatelse av å tale for et helt folk? Stiller oss uforståelig til hvordan dette kunne ha skjedd i 2015.

Det virker som de i flere år har ført sitt eget folk i skyggen av det som faktisk har skjedd. Leser at mange av informantene som var med stilte seg litt usikre og engstelige til å bli intervjuet, men har blitt overtalt til å bli med. Lurer på hva de har blitt lovd siden de valgte å gå imot sin magesfølelse, samvittighet og moral. Å få et stempel som informant blant sitt eget folk kan ikke være en god følelse. Stakkars mennesker i dag, med tanke reaksjonene til flertallet av sitt eget folk.

Det eneste vi får til svar av våre såkalte talsmenn når vi stiller kritiske spørsmål er: «men erstatningene vil dere ha», eller at vi må betale tilbake det lille vi har blitt tildelt i

Billighetserstatninger. Vi har vel ikke fått de pengene får å sitte å nikke med hodet til alt som skjer?! Dette er provoserende.

Vi får også beskjed om at det er hver enkelt sin plikt å holde seg informert. Men hvordan kan vi holde oss informert om noe vi ikke har noen anelse om pågår?! Vi stolte på at vi fikk være i fred, og at foreningene holdt seg til å "granske" KUN sine medlemmer.

Dette er grunnen til det lave opprinnelig medlemsantallet foreninger har. Det er flere titalls familier som får tilsendt medlemsblader som for lenge siden har sagt ifra at de av ulike grunner ikke lengre vil være medlem. Da lager de en Facebookside og legger til medlemmer som de selv vil, uten at folk har forstått at de bli ansett som medlemmer. Grunnen til så mange valgte å bli værende på denne Facebookside er for at de hadde et håp om å få en forenklet info om hva foreningen faktisk jobber med. Det er for det meste lagt ut linker med lange og vanskelig skriv. Da blir det dessverre lest av fåtall. Dette vet de som sitter og legger ut dette.

Når de selv tar på seg den æren å prate for "taterne" bør de være sikre at de når ut til alle taterne også. Noe som i grunn ikke er så vanskelige siden vi alle kjenner alle, så jungeltelegrafene går fort om de har villa at budskapet skulla nådd ut til alle.

Det er ikke å legge skjul på at etter alt det vårt folk har vært igjennom, er vi skeptisk til myndigheter. Derfor prøvde vi i 1997 med Ludvig Karlsen m. flere i front, å stoppe at vi ble en spesiell minoritet. Da ble det sendt brev til Stortinget om å stoppe dette. Vi ville og vil enda KUN være norske statsborgere, med rettigheter på lik linje som andre. Vi vil ikke bli enda mer isolert fra storsamfunnet. Vi har vært i Norge i over 500 år og har jobbet hardt for å frivillige intriger oss i vårt eget tempo slik som vi selv vil. Derfor ønsker vi heller ikke egen nasjonaldag, vi feirer 17 mai.

Vi har ikke visst noe om den forskningen som har pågått gjennom flere år, og dette tror vi er gjort bevisst. Da hadde folket protester for lenge før. Og hva har vært hensikten til å holde dette så hemmelig for mangfoldet?! Hvorfor fikk ikke flere av oss mulighet til å uttale oss om dette mens det pågikk? Eller var det "portvakter" som passer på hvem som fikk prate med dere eller ikke?

Hva er hensikten med å rippe opp i gamle saker som ikke ganger til noe annet enn mange vonde minner. Hvorfor må vi alltid bli påminnet den vonde tiden. Vi ønsker å gå videre med våre liv, og integrere den neste generasjon som vokser opp nå uten den vonde fortiden hengende på ryggen. Vi vil skjerme dem for det.

Vi ønsker ikke enda mere forskning som vi nå har skjønt at andre oppmuntrer til. Har lest at noen vil inn i psykologi journalene til folket. Dette er jo en katastrofe. Her har det sittet mennesker som har betrodd seg til samfunnet, i håp om hjelp. Og tydeligvis har det hjulpet også siden vi har klart å snu kursen og gi samfunnet så stor tillit at vi i dag at vi tørr å sende barna våre på skolen og barnehage uten frykt.

Men det vi er redd for nå, er at våre egne har klart å har sneket seg inn på skolene og barnehagen for å opplyse barna våre om våre tradisjon, skikker og språk. Dette bør vi bestemme selv hva og hvordan vi vil fortelle det. Vi synes det er forferdelig at de har klart å trumfet igjennom dette. Å mange av foreldrene har faktisk ikke fått noe info på forhånd. Barna kommer hjem med sjokk om hva de har fått opplyst på skolen. Å foreldrene må sitte etterpå med "skadekontroll" av den læren de har fått. Å barna vil føle seg utenfor storsamfunnet. Historiene, skikkene, språket veldig forskjellig

for de forskjellige storfamiliene rundt omkring. Det er stor strid om riktigheten i språket innen i folket. Når det da kommer en representant å forteller sin historie blir dette vranglære og eventyr fortellinger for mange.

Det de legger til grunn for dette skole/barnehage prosjektet er at økt informasjon fører til mindre redsel og mobbing. Hvorfor har de da ikke brukt sammen tanken med å informere sitt eget folk like mye, for å unngå redsel og splid??? Vi tror at hadde vi blitt innkalt til møter og blitt informert tidligere hadde alt vært greit nå! Strategien og innholdet av denne rapporten burde vært avgjort på en demokratisk måte blant folket. Høringsmøtene kommer for sent i prosessen.

Alt dette må da være brudd på menneskerettighetene våre?! I den store rapporten leser vi om at de har vært i alle slags gamle arkiver for å grave opp alle slags tragiske historier. Til hvilken nytte?! La de døde ligge i fred. Og de historiene de har tatt med seg i graven, ville de ikke skulle bli fortalt videre. Dette er gjort for å skåne de generasjonene som vokste opp i Norge for en følelse av frykt og angst. Vi fikk ikke vite dybden om all den tragedien våre forfedre måtte gå igjennom pga det synet Norges hadde på tater, og dette var for å skåne oss som vokste opp.

Når vi leser den store rapporten er det lett for oss å kjenne igjen historiene og menneskene som har vært med på intervjuene. Husk på at vi kjenner hverandre veldig godt! Vi klarer også å identifisere campingplassene. Hvilke utfall tror dere dette har på folket og samholdet. Det er ikke hyggelig lesing for oss hva de enkelte uttaler seg om oss. Dette fører garantert til konfrontasjoner og krangling.

Alle reisende vet at det er gitt en unnskyldning. Både staten og kirken har sagt unnskyld. Vi trenger ikke noe mer felles unnskyldning. Vi synes at hver enkelt av de som virkelig måtte lide under feks Misjonen skal få en personlig oppreisning. Men andre kan ikke leve under tragedien til disse menneskene.

Det som hadde vært en rettferdig oppreisning hadde vært å gitt en større pensjon til de som aldri har hatt mulighet til å opptjent seg pensjonspoeng. De som allerede har falt ut av arbeidslivet skal ikke trenge å i leve som minstepensjonister. Det er forferdelig at mange må på toppen av alt leve ved fattighetsgrensa.

Vi ønsker ikke utvidet undervisning om tater i skolen I dag. Det lille som evt MÅ være, bør ligge ute på høring slik at folket er enige. Den risikoen som faktisk ligger der for mobbing er ingen villig til å ta. Ja, vi har spesielle skikker og væremåte, men vi ønsker ikke ha særregler av den grunn. Vi vil stilles på lik linje som naboen. Mange tatere er engstelig for at et prosjekt med taterkultur skal føre til mer fokus på dem som personer og at det kan føre stigmatisering av tater barna. Vi har faktisk rettigheter når vi en tilhører en nasjonal minoritet.

" Ein person som tilhører ein nasjonal minoritet, har rett til sjølv å avgjere om ho eller han vil bli behandla som tilhørende ein nasjonal minoritet eller ikkje» (St. Meld. Nr.152000-2001:15).

Det er direkte brudd på våre rettigheter når de kommer til våre barns skole/barnehagen uten foreldrenes samtykke.

Vår familie er godt mottatt i denne bygda. Det er pga vi er åpen og ærlig om den vi er. Å skjønner at vi blir behandla etter hvordan vi oppfører oss og ikke utifra om vi er tater eller ikke. Norge har blitt

så flerkulturell og det har gjort alle litt mer tolerante.

Vi lurte også på hvorfor det ble valgt å ta høringsmøter nå og ikke før rapporten ble skrevet? Da hadde dette kaoset som er nå er, blitt unngått.

Har vi noe å si om «veien videre»? Det er jo allerede blitt startet på en plan om veien videre og søkt penger til disse formål? Har folket hatt noe å si om samarbeid med opplysninger til lærerutdanning, politi, barnevern osv, osv. Dette er ganske drøyt med tanke på at det gjelder er folk som allerede har sterk mistillit til disse instanser.

Pga den store uvitenhet om alt det som har skjedd i smyg føles det som enda et overgrep på oss folket.

Folket blir igjen utsatt for stor frykt for hva dette egentlig skal være godt for. Vi har blitt skikkelig skremt og skeptisk til både hverandre og til samfunnet rundt oss etter dette. Dette har satt oss mange år tilbake! Kun pga vi har blitt holdt uvitende om hva som har foregått.